

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ ТА РЕАБІЛІТАЦІЇ

УДК 373.66.011.73

DOI: 10.32342/2522-4115-2022-1-23-3

І.В. ОЛІЙНИК,

*кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри
інноваційних технологій з педагогіки, психології та соціальної роботи
Університету імені Альфреда Нобеля (м. Дніпро)*

ТЕОРЕТИЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ МОДЕЛІ ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНО-РЕАБІЛІТАЦІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ

Система професійної освіти перебуває на етапі модернізації, а формування професійної компетентності майбутніх фахівців являє собою нереалізований повною мірою резерв, актуалізація якого дозволить підвищити якість професійної підготовки майбутніх соціальних працівників в умовах закладу вищої освіти.

Мета дослідження полягала в розробці моделі формування у майбутніх соціальних працівників соціально-реабілітаційної компетентності, інтеграція в практику якої покликана забезпечити розвиток професійного становлення соціальних працівників в умовах освітньої діяльності.

Здійснено аналіз наукової літератури щодо професійної підготовки майбутніх соціальних працівників, за допомогою методу моделювання спроєктовано модель, що, на наш погляд, забезпечить послідовний розвиток ціннісно-змістового, когнітивного та процесуального компонентів формування у майбутніх соціальних працівників соціально-реабілітаційної компетентності.

Доведено, що формування соціально-реабілітаційної компетентності забезпечується шляхом наближення до реальних умов професійної діяльності під час практики. Репрезентована модель формування соціально-реабілітаційної компетентності майбутніх соціальних працівників дозволяє підійти до процесу їх фахової підготовки як до цілісного процесу, а її реалізація дозволить успішно сформувати соціально-реабілітаційну компетентність майбутніх соціальних працівників, що є необхідною складовою професійної підготовки.

Ключові слова: професійна підготовка, компетентнісний підхід, соціальний працівник, соціально-реабілітаційна компетентність, моделювання, модель формування соціально-реабілітаційної компетентності.

Постановка проблеми в загальному вигляді. Сучасні процеси глобалізації та інтеграції вимагають від особистості постійної готовності до переміщення в соціальному просторі, вміння адаптуватися в змінних економічних та соціальних умовах, гнучко взаємодіяти з різноманітними системами та суб'єктами соціуму.

Вимоги, що висувуються до стандартів якості професійної підготовки та діяльності соціального працівника суперечать показникам професійної готовності фахівців.

Сучасний соціальний працівник має бути мобільним та адаптивним в широкому розумінні цих понять, він має володіти сучасними технологіями колекційної, адаптаційної, психосоціальної та реабілітаційної діяльності.

Змінні протягом професійної діяльності умови вимагають від фахівця постійного переосмислення, самовдосконалення, бути мобільним в професійному плані, що актуалізує завдання цілеспрямованої підготовки майбутнього фахівця.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз психолого-педагогічної літератури доводить, що структура та зміст професійної компетентності та умови їх формування й розвитку в процесі підготовки фахівців знаходяться у фокусі уваги багатьох дослідників. Так, зокрема, питанням соціальної реабілітації присвячено наукові розвідки І. Зверевої, Р. Овчарової та ін. Низка досліджень відображають питання розробки та впровадження моделей соціально-педагогічної діяльності О. Безпалько, О. Караман, Г. Лактіонової, Р. Овчарової, С. Толстоухової, С. Харченка та ін.

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Не зважаючи на достатньо вагомий перелік наукових розвідок у напрямку досліджуваної проблеми проблема формування соціально-реабілітаційної компетенції майбутніх фахівців соціальної сфери на етапі підготовки у закладі вищої освіти висвітлена лише епізодично в контексті дослідження інших проблем та потребує подальшого наукового осмислення.

Формулювання цілей статті. Зазначені вище проблеми говорять про необхідність виявлення шляхів, форм, способів та засобів формування соціально-реабілітаційної компетенції у майбутніх соціальних працівників в умовах закладу вищої освіти. Звідси постає необхідність розробки та впровадження моделі формування соціально-реабілітаційної компетентності у майбутніх соціальних працівників.

Виклад основного матеріалу дослідження. Нові концепції соціальної політики держави, модель соціальної роботи як фактору соціального добробуту країни, інноваційні процеси в соціальній сфері, модернізація освітнього простору, стимулюють інтерес науковців до проблеми нових напрямів підготовки майбутніх фахівців з соціальної роботи в умовах закладу вищої освіти.

Підготовка майбутніх соціальних працівників відповідно до освітньо-професійної програми «Психосоціальна допомога та реабілітація» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 231 «Соціальна робота» [5] має бути орієнтована на ті види діяльності, які мають інноваційну спрямованість в соціальній практиці, дають змогу здійснювати розробку та впровадження сучасних технологій і проектів, затребуваних сучасністю та запитами соціуму, сприяти реалізації творчого потенціалу особистості.

Вагомою в даному аспекті є теоретична позиція А. Дружиніної, яка зазначає, що соціальний працівник в сучасних умовах є менеджером, який повинен вміти комплексно застосовувати правові, економічні, психологічні та педагогічні методи, що дозволять йому активізувати клієнта, формувати міждисциплінарну команду, розробляти й здійснювати соціальні програми та проекти, створювати соціальне здоровий соціум, встановлювати соціальні контакти, застосовувати нові технології (соціальне партнерство, соціальний маркетинг, соціальний консалтинг, соціальна інноватика, соціальне підприємництво тощо) [4].

Погоджуємося з роздумами дослідниць Г. Вошколуп, Н. Шури, що професію фахівця із соціальної роботи однозначно не можна вважати одноманітною. Її професійне наповнення формується під впливом конкретних умов праці та об'єктів, на які ця соціальна робота спрямована. Багато в чому це визначається історією, культурою та традиціями конкретної країни [1, с. 113].

Відповідно до мети нашого дослідження було розроблено модель процесу формування соціально-реабілітаційної компетенції у майбутніх фахівців соціальної роботи.

Моделювання професійної діяльності майбутніх соціальних працівників визначає ключові компетентності, види професійної діяльності, освітні технології, зміст, засоби, форми та методи організації освітнього процесу в ЗВО.

Створення моделі постає як імітація майбутньої діяльності фахівця, що дозволяє значно підвищити позитивну динаміку якісних показників навчального процесу в ЗВО.

Визначаючи змістове наповнення поняття «педагогічна модель», беремо за основу визначення дослідника О. Дахіна, який дану дефініцію розглядає як послідовну систему елементів, до складу якої відносить цілі, зміст, процес проектування педагогічних технологій, засоби управління навчальним процесом, навчальні плани, програми тощо [3, с. 69].

В українському педагогічному енциклопедичному словнику за редакцією С. Гончаренка поняття педагогічне моделювання трактується як науково обґрунтоване конструювання, що відповідає заданим вимогам і наміченій побудові майбутньої моделі досліджуваного педагогічного процесу, враховуючи властивості, які вивчаються в ході педагогічного експерименту. Погоджуємося з думкою автора, що метою моделювання є виявлення можливостей удосконалення освітнього процесу, пошуку резервів підвищення його ефективності та якості на основі аналізу моделі [2, с. 213].

Під моделлю ми розуміємо уявно організовану або матеріально реалізовану систему, яка, відображаючи чи відтворюючи об'єкт, може замінити його таким чином, що її вивчення надасть нову інформацію про об'єкт.

Метод моделювання полягає в створенні ідеальної з точки зору наукових даних моделі організації та умов функціонування будь-якої частини або педагогічного процесу в цілому.

На основі аналізу концептуальних засад підготовки майбутніх соціальних працівників до соціально-психологічної реабілітації була розроблена концепція такої підготовки, яка передбачає, по-перше, підготовку майбутніх соціальних працівників до створення реабілітаційного середовища як основної умови подолання дидактогенних факторів; по-друге, концепція підготовки майбутніх соціальних працівників до соціальної реабілітації передбачає підготовку до проведення діагностики психоемоційного стану та дискомфорти станів клієнтів. Основною метою як індивідуальної, так і групової діагностики визначено вчасне реагування на талант особистості та з'ясування її реабілітаційного потенціалу, тобто можливості до змін.

Соціально-реабілітаційна компетентність соціального працівника розкривається наступним чином. Соціальний працівник повинен бути здатним до:

- здійснення прогнозування, проектування, моделювання і експертної оцінки соціальних процесів і явищ в області психосоціальної, структурної та комплексно-орієнтованої соціальної роботи, медико-соціальної допомоги;

- розробки інноваційних соціальних проектів в рамках заходів державної та корпоративної соціальної політики забезпечення соціального благополуччя, медико-соціальної допомоги;

- володіти здатністю прогнозувати перебіг різних соціальних процесів, до аналізу соціально-психологічних явищ, процесів становлення, розвитку та соціалізації особистості, розвитку соціальної групи й громади, до виявлення, соціального інспектування й оцінки потреб вразливих категорій громадян, у тому числі й тих, які опинилися в складних життєвих обставинах;

- застосування сучасних експериментальних методів роботи з соціальними об'єктами в польових і лабораторних умовах;

- оцінки соціальних проблем, потреб, особливостей та ресурсів клієнтів;

- участі в пілотних проектах щодо створення інноваційних майданчиків установ в сфері психосоціальної, структурної та комплексно-орієнтованої соціальної роботи;

- розробки комплексних й індивідуальних соціальних проектів для залучення додаткових фінансових коштів (фандрайзинг);

- створення соціальних проектів для роботи в скрутних життєвих ситуаціях тощо.

Відповідно до мети нашого дослідження ми розробили модель процесу формування соціально-реабілітаційної компетентності в майбутніх фахівців соціальної роботи, яка повинна забезпечити науково обґрунтований опис даного процесу. Концептуальною основою проектування даної моделі були наступні положення.

Системний підхід, який у процесі формування соціально-реабілітаційної компетенції в майбутніх фахівців соціальної роботи повинен реалізуватися шляхом інтеграції всіх складових навчально-виховного процесу в цілісну, оптимально діючу і динамічну педагогічну систему.

Очевидно, що при проектуванні процесу формування соціально-реабілітаційної компетенції істотне місце має бути приділено діяльній підходу, що орієнтує на цілісне уявлення про майбутню професійну діяльність студентів і її функції. Теоретичною основою цього підходу є психологічна теорія діяльності та метод планомірного формування розумових дій і понять. Знання розуміються саме як момент руху діяльності, її відправна точка й результат.

Особистісна орієнтація як поняття виступає в якості педагогічної категорії, сутністю якої є такий підхід до проектування і реалізації освітнього процесу, при якому метою й мірою його ефективності стає особистісний та професійний розвиток студента. Особистісна орієнтація охоплює всі параметри освітнього процесу, а її практичне впровадження здійснюється на принципах системного підходу.

При проектуванні моделі процесу формування соціально-реабілітаційної компетенції нами використовувалися наступні дидактичні принципи.

Принцип професійної спрямованості розуміємо як систематизуючий фактор процесу формування соціально-реабілітаційної компетенції, який проявляється в тому, що проєктований нами процес навчання являє собою теоретичну й практичну частину в їх взаємозв'язку, так як здобувач повинен осмислити досліджуваний матеріал, зробити уза-

гальнення, засвоїти теорію, співвіднести її з практикою, навчитися застосовувати теоретичні знання в житті й професійній діяльності [6].

Принцип міждисциплінарної інтеграції визначає стратегію розвитку соціально-реабілітаційної підготовки, комплексність дисциплін у вивченні даного виду діяльності, що призводить до інформаційної єдності підсистем соціально-реабілітаційних знань. Даний принцип ґрунтується на цілісності процесу соціальної реабілітації, на синтезі знань про нього, змістових зв'язках між предметними областями різних дисциплін професійної підготовки майбутніх фахівців соціальної роботи.

Модульність як принцип структурування змісту освіти й конкретної навчальної інформації. Під модулем розуміється автономна структурна організаційно-методична одиниця навчальної інформації, яка містить у собі дидактичні цілі, логічно й тематично завершену частину навчального матеріалу з урахуванням внутрішньопредметних і міждисциплінарних зв'язків, методичне керівництво і систему контролю.

Принцип гуманізму полягає в спрямованості навчання й освітнього процесу в цілому до людини, у створенні максимально сприятливих умов для оволодіння клієнтами соціально накопиченим досвідом, освоєнням обраної професії, розвитку й прояву творчої індивідуальності, високих громадянських, моральних, інтелектуальних і фізичних якостей, які забезпечували б соціальну захищеність, безпеку й комфортне існування.

Усі названі концептуальні положення є основою моделі процесу формування соціально-реабілітаційної компетентності майбутнього фахівця соціальної роботи (рис. 1).

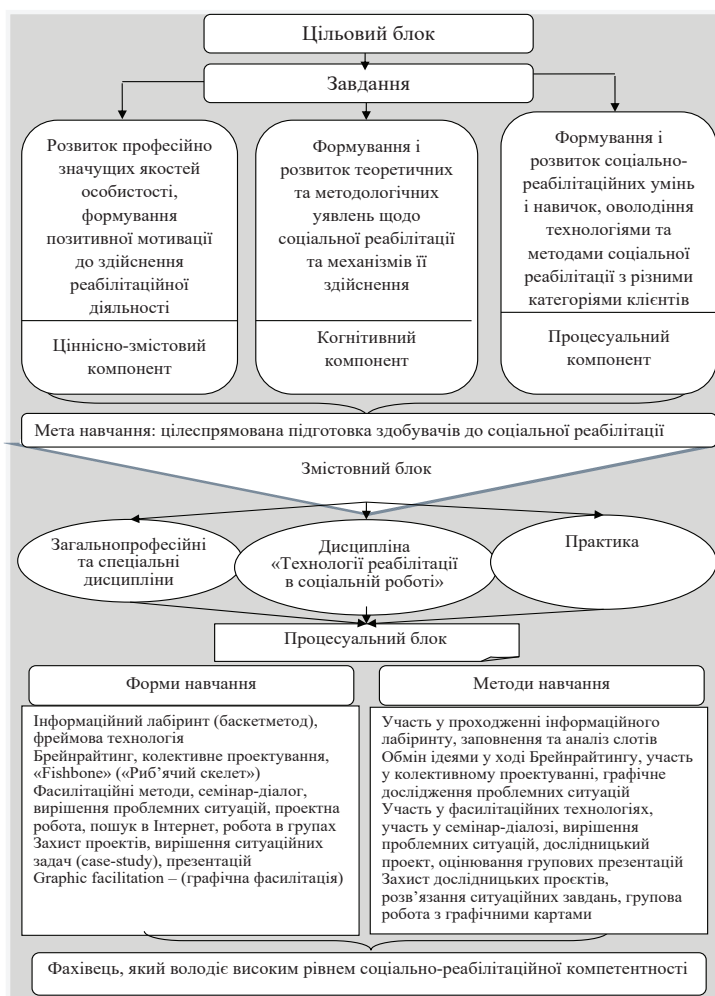

Рис. 1. Модель формування соціально-реабілітаційної компетентності

Цільовий блок моделі представлений єдністю мети і системи завдань, комплексне вирішення яких забезпечує її досягнення.

Постановка мети є найважливішим етапом проведення будь-якого дослідження. У теорії систем мета визначається як бажаний стан системи або результати її діяльності. Саме цільовий блок є фундаментальним для об'єднання всіх інших блоків у цілісну єдність, їх цілеспрямованого підбору й розвитку.

Змістовний блок. Науково обґрунтований відбір змісту підготовки є одним із основних умов продуктивності пошуків її оптимізації. Змістовний блок представлений в моделі вмістом спеціальних дисциплін, передбачених освітньо-професійною програмою «Психосоціально-допомога та реабілітація»: «Технології реабілітації у соціальній роботі», «Педагогіка та педагогічна психологія», «Соціальна робота з різними групами клієнтів», «Професійна майстерність соціального працівника», «Соціальна геронтологія», «Теорія та практика СПТ», «Соціальний патронаж», «Основи психологічного консультування», «Переговори в соціальній роботі», «Коучингова технологія в соціальній роботі», «Рекреаційні технології».

Відповідно до цільового та змістовного блоків моделі її процесуальний компонент передбачає сукупність дій суб'єктів освітнього процесу, спрямованих на формування соціально-реабілітаційної компетентності майбутніх фахівців соціальної роботи. В основу педагогічних технологій повинні бути покладені «техніки», що забезпечують наповнення навчальної діяльності майбутніх соціальних працівників особистісним змістом, що визначають оптимальну ступінь їх активності.

Як було показано вище, цілеспрямований процес формування соціально-реабілітаційної компетентності в майбутнього фахівця соціальної роботи реалізується за допомогою дисципліни «Технології реабілітації в соціальній роботі». Дана дисципліна органічно пов'язана як з дисциплінами загальнопрофесійного циклу, так і зі спеціальними курсами. Цей взаємозв'язок здійснюється наступними способами: виділення із загально-професійних та спеціальних дисциплін систем, об'єктів, ситуацій, на прикладі яких аналізуються й розкриваються особливості соціально-реабілітаційної діяльності; виділення елементів змісту загальних і спеціальних дисциплін, що інтегруються з соціально-реабілітаційними знаннями, які доповнюють, поглиблюють різні боки досліджуваних явищ і процесів (так у студентів формується цілісне уявлення про методика, методи, технології соціально-реабілітаційної діяльності, особливості різних категорій населення, які потребують подібні послуги завдяки розгляду різних аспектів реабілітаційного процесу); зв'язок окремих курсів здійснюється на основі їх сполучення, завдяки взаємопроникненню окремих понять, категорій, концептуальних схем теоретичного та емпіричного знання.

Проектування даної дисципліни ми здійснювали в такій послідовності: визначення цілей навчання (чому і навіщо вчити?); виявлення принципів відбору і структурування змісту навчання; конструювання змісту навчання (що вчити?); пошук оптимальних організаційних форм навчання, адекватних поставленим цілям (як вчити?); визначення засобів і методів навчання (за допомогою чого вчити?); розробка об'єктивної моделі оцінки результатів навчання (наскільки методика відповідає цілям?).

Сьогодення вимагає інноваційної освіти й активного впровадження практико-орієнтованого підходу в навчанні. Практико-орієнтований підхід у цілому означає, що в навчальному процесі вирішується основне завдання підготовки майбутніх фахівців – створення умов для розвитку професійної компетентності особистості. Практико-орієнтований підхід передбачає використання проектного навчання в рамках навчальних курсів «Технології реабілітації у соціальній роботі», «Соціальна робота з різними групами клієнтів», «Теорія та практика СПТ», «Коучингова технологія в соціальній роботі», «Рекреаційні технології», у процесі вивчення яких здійснюється цілеспрямована підготовка студентів до соціально-реабілітаційної діяльності.

Формування соціально-реабілітаційної компетентності в процесі виробничої практики відбувається в результаті наближення до реальних умов професійної діяльності, що забезпечує осмисленість теоретичного навчання й особистісну практико-орієнтовану активність студентів. У ході практики створюються умови, при яких студенти мотивуються до самостійної діяльності з метою набуття відсутніх знань з різних джерел; вчать користуватися набутими знаннями для вирішення пізнавальних і практичних завдань; набувають проектних компетенцій; розвивають дослідницькі та аналітичні компетенції (готовність і здатність виявля-

ти проблеми, проводити експерименти, здійснювати аналіз і синтез даних, формулювати гіпотези, узагальнювати); розробляють пілотні, комплексні та індивідуальні соціальні проекти.

Сутність формування соціально-реабілітаційної компетенції у майбутніх фахівців соціальної роботи повинна полягати в тому, що у здобувачів будуть розвиватися не лише соціально-реабілітаційні знання та вміння, але й професійно значущі якості, необхідні їм для здійснення майбутньої діяльності.

Соціальні проекти майбутніх соціальних працівників спрямовані на створення умов для підвищення якості життя населення, забезпечення доступності освітніх, культурно-дозвіллевих, інформаційних послуг, надання соціально-педагогічної допомоги та реабілітації. Розробка та апробація соціальних проектів під час виробничої практики дають можливість студентам не лише здійснювати імітаційну професійну діяльність щодо вирішення спеціальних ситуацій, а й самим безпосередньо брати участь у моделюванні професійної діяльності.

В основі процесуального компоненту лежать цілеспрямовані форми та методи організації навчального середовища з метою забезпечення формування соціально-реабілітаційної компетентності, а саме: інформаційний лабіринт (баскетметод), фреймова технологія брейнрайтинг, колективне проектування, «fishbone» («риб'ячий скелет»), фасилітаційні методи, семінар-діалог, вирішення проблемних ситуацій, проектна робота, пошук в Інтернет, робота в групах, захист проектів, вирішення ситуаційних задач (case-study), презентацій, graphic facilitation – (графічна фасилітація), участь у проходженні інформаційного лабіринту, заповнення та аналіз слотів, обмін ідеями у ході брейнрайтингу, участь у колективному проектуванні, графічне дослідження проблемних ситуацій, участь у фасилітаційних технологіях, участь у семінар-діалозі, вирішення проблемних ситуацій, дослідницький проект, оцінювання групових презентацій, захист дослідницьких проектів, розв'язання ситуаційних завдань, групова робота з графічними картами тощо.

Висновки з дослідження та перспективи подальших розвідок. Таким чином, світові інтеграційні процеси, необхідність реагування системи вищої освіти на нестабільні ситуації в країні, зростаюча конкуренція та рівень вимог від працедавців зумовили модернізацію системи професійної освіти у сфері соціальної роботи з урахуванням компетентнісного підходу.

Формування соціально-реабілітаційної компетентності передбачає спільну діяльність педагогів, студентів, керівників і практиків соціальних служб та організацій, реабілітаційних центрів, а також самостійну роботу студентів щодо пошуку інноваційного соціального досвіду, його аналізу та узагальнення.

Репрезентована модель формування соціально-реабілітаційної компетентності майбутніх соціальних працівників дозволяє підійти до процесу їх фахової підготовки як до цілісного процесу, реалізація зазначеної моделі дозволить успішно сформувати соціально-реабілітаційну компетентність майбутніх соціальних працівників, що є необхідною складовою професійної підготовки та ефективного здійснення майбутньої діяльності.

Усвідомлюємо, що подана модель формування у майбутніх соціальних працівників соціально-реабілітаційної компетентності не є ідеальною, оскільки в реальній практиці існують неспівпадіння з запропонованою схемою, які можна представити в таких аспектах як: індивідуально зумовлені терміни і результати формування зазначеної компетентності, складного процесу формування даного феномену в процесі професійної підготовки в умовах закладу вищої освіти.

Список використаної літератури

1. Вошколуп Г.Ю., Шура Н.О. Порівняльний аналіз зарубіжного досвіду підготовки фахівців із соціальної роботи. *Вісник університету імені Альфреда Нобеля. Серія «Педагогіка і психологія»*. 2020. № 2 (20). 328 с.
2. Гончаренко С.У. Український педагогічний енциклопедичний словник. Видання друге доповнене і виправлене. Рівне: Волинські обереги, 2011. 552 с.
3. Дахин А.Н. Педагогическое моделирование: сущность, эффективность и неопределенность: теория и практика образовательной технологии. М.: НИИ школьных технологий, 2004. С. 65–93.
4. Дружинина А.А. Ресурсы образовательной среды вуза в формировании управленческой культуры студента – будущего социального работника. *Вестник Тамбовского университета. «Серия Гуманитарные науки»*. Тамбов, 2012. Вып. 6 (110). С. 100–107.

5. Освітньо-професійна програма «Психосоціальна допомога та реабілітація» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 231 «Соціальна робота». Університет імені Альфреда Нобеля, м. Дніпро, 2021 р. URL: https://duan.edu.ua/images/head/Quality_Edu/OPP_drafts/2021/Final/OPP_Psychosocial_rehabilitation_bak.pdf
6. Хасанова Г.Б. Фундаменталізація соціального образования. Казань: Изд-во Казанск. ун-та, 2003. 200 с.

References

1. Voshkolup, H.Yu., Shura, N.O. (2020). *Porivnialnyi analiz zarubizhnoho dosvidu pidhotovky fakhivtsiv iz sotsialnoi roboty* [Comparative analysis of foreign experience in training specialists in social work]. *Visnyk Universytetu imeni Alfreda Nobelia. Pedagogika i Psykholohiia. Pedagogichni nauky* [Bulletin of the Alfred Nobel University. Pedagogy and psychology. Pedagogical sciences], no. 2 (20). (In Ukrainian).
2. Honcharenko, S.U. (2011). *Ukrainskyi pedagogichnyi entsyklopedychnyi slovnyk* [Ukrainian pedagogical encyclopedic dictionary]. Rivne, Volynski oberehy Publ., 552 p. (In Ukrainian).
3. Dakhin, A.N. (2004). *Pedagogicheskoe modelirovanie: sushchnost, yeffektivnost i neopredelennost: teoriia i praktika obrazovatelnoi tekhnologii* [Pedagogical Modeling: Essence, Efficiency and Uncertainty: Theory and Practice of Educational Technology]. Moscow, NII shkolykh tekhnologii Publ., pp. 65-93. (In Russian).
4. Druzhinina, A.A. (2012). *Resursy obrazovatelnoi sredy vuza v formirovanii upravlencheskoi kultury studenta – budushchego sotsialnogo rabotnika* [Resources of the educational environment of the university in the formation of the managerial culture of the student – the future social worker]. *Vestnik Tambovskogo universiteta. Gumanitarnye nauki* [Bulletin of the Tambov University. Humanitarian sciences]. Tambov, issue 6 (110), pp. 100-107. (In Russian).
5. *Osvitno-profesiina prohrama "Psykhosotsialna dopomoha ta rehabilitatsiia" pershoho (bakalavrskoho) rivnia vyshchoi osvity za spetsialnistiu 231 Sotsialna robota* (2021). [Educational and professional program "Psychosocial Assistance and Rehabilitation" of the first (baccalaureate) level of higher education in the specialty 231 Social work]. Dnipro, Unaversytet imeni Alfreda Nobelia Publ. Available at: https://duan.edu.ua/images/head/Quality_Edu/OPP_drafts/2021/Final/OPP_Psychosocial_rehabilitation_bak.pdf (In Ukrainian).
6. Khasanova, G.B. (2003). *Fundamentalizatsiia sotsialnogo obrazovaniia* [Fundamentalization of social education]. Kazan, 200 p. (In Russian).

THEORETICAL SUBSTANTIATION OF THE MODEL OF FORMATION OF SOCIAL-REHABILITATION COMPETENCE IN FUTURE SOCIAL WORKERS

Iryna V. Oliinyk, PhD in Pedagogy, Associate Professor at the Department of Innovative Technologies in Pedagogy, Psychology and Social Work at Alfred Nobel University, Dnipro
E-mail: iv_oliynik@ukr.net
ORCID: <http://orcid.org/0000-0002-1749-1518>
DOI: 10.32342/2522-4115-2022-1-23-3

Key words: professional training, competence approach, social worker, social-rehabilitation competence, modeling, model of formation of social-rehabilitation competence.

The system of vocational education is at the stage of modernization, and the formation of professional competence of future professionals is a fully unrealized reserve the actualization of which will improve the quality of higher education training of future social workers.

The purpose of the study was to develop a model of formation of future social workers' social rehabilitation competence; the model's in question integration into practice is designed to ensure the improvement of professional development of social workers in educational activities.

The article analyzes the scientific literature on professional training of future social workers and uses a modeling method to design a model that, in our opinion, will ensure the consistent development of value, content, cognitive and procedural components of future social workers' social rehabilitation competence.

It is proved that the formation of social rehabilitation competence is provided by approaching the real conditions of professional activity during the internship period. The presented model of formation of social rehabilitation competence of future social workers allows to approach the process of their professional training holistically, and its implementation will successfully form the social rehabilitation competence of future social workers, which is a necessary component of training.

Одержано 03.03.2022.